

n calvinistisch houdende tussending en Schoonacht der erf-

opvoeding dan gen van twee bepaald? in het kind en slechte opvoeder?

moet zijn aan er om de ten belijdenis niet zen te laten en wil Gods over kennen? religieus karakteren met de in verkeerden moeten leven? die bijbelsche

me? Dat men n „verkeerden? En dat men en het laatste

Calvinistische et de woorden ag des Geestes t filosofisch kant en „Schoonacht der erf- en us?) kan laten de Christenen isch? Heeft de n het geweten ezegd. Maar is

eggen: de goede le oprechtheid et mede-weten e, 3. 19. 15 en

schien hier en m in de con- der innerlijke r „dogmatisch“ 100 „predika- waarmee blij- ld worden, die rden — hier is

„zegt het ver- het versterken der neutrale- denzen en hoe id“ nog verder n van de leer, rmaningen, die a Gods Woord drager tot het gehoorzamen, leiding, verster- chtstreeks door hrift zoo hoe, ethisch-theolo- equenties voor hier wordt het n, kennisverga- ormen“ in den

jonge leeraren, p het onder- , die zoo maar ten en die „hel“ eidingen en be- leerlingen-ziel- is) maar op is-

len, als hij voor „schrikt — en en tusschen

woord en daad e leering en e Schrift en de groote werken aar het Woord eding van Gods n vrouwen zult- urlijk leeren van onzen tijd. alle gebied ook ippen in 't jonge chologische aan boven hun

en en vergade- val van een der de „calvi- achtige-mannen

z66 IN den

mensch zoekt (Gods stem in 't geweten, tendenzen, 't beleven van voorbeelden, van Christus als „bijbelsche figuur“, vorming buiten lessen om) dat is toch, op den keper beschouwd, geen Calvinisme meer, doch synthese „tusschen“ bijv. „Kant en Schopenhauer“, „tusschen“ vele wereldgelijkvormige „dogmatische“ leeringen in verkeerden zin. Gelukkig vermeldt het verslag nog een zeer gemiddelde bespreking, die tot middernacht duurde. Dat is het eenige verheugelijke in het verslag.

A. JANSE.

Rome en andersdenkenden.

In „Het Algemeen Weekblad voor Christendom en Cultuur“ komt een ingezonden stuk voor, geschreven door den heer P. Cornet te Oostende, 102 Stuijversstraat. De schrijver is tegen het anti-papisme, bedoelt dus ook niet dit in de hand te werken, maar meent, dat het voor een goede beoordeeling van Rome dienstig is, alle factoren in rekening te brengen, ook de volgende:

Toen ik, in 1923, mijn eerste huisbezoek deed in Roesselaere, maakte ik kennis met een Belg, R.K., die geen huls kon krijgen, omdat hij getrouwd was met een Protestantsche vrouw. Ik heb een teekening gezien van een 16-jarigen leerling van een priester-college. Die teekening stelde een grafsteen voor, overschaduwd door 'n treurwilg. Het onderschrift luidde: „Hier rust Prinses Astrid“. Dat was in 1927. Prinses Astrid was toen pas getrouwd met Leopold en nog niet Roomsche geworden.

Eens gaf ik een heer en een dame, die ik vroeger nimmer ontmoet had, een evangelieblad met de woorden: als 't u blijft. Toen de heer begreep, welke lectuur hij ontvangen had, zeide hij: „Degene, die jou de hersenen inslaat, doet een goed werk“.

Mijn zoon, van 10 jaar, is leerling van een openbare lagere school. Hij is door een pastoor op die school lichamenlijk getuchtigd, omdat hij de Roomsche godsdienst-lesse niet wilde bijwonen.

Een klein meisje, R.K., werd eens door de non-onderwijzeres ernstig bestraft, omdat het kind mij op straat een hand had gegeven. Dat mocht nooit meer gebeuren. Een mede-leerlinge had de zaak verklapt.

Een Belgische Protestant, die op het platte land woont, kon van den pastoor geen draagbaar krijgen, zelfs niet voor geld, om daarmee zijn overleden dochttertje naar het kerkhof te laten vervoeren. De man heeft toen, van kisten, zelf een draagbaartje getimmerd.

Zooals de heer v. d. Pol van zijn recht gebruik maakt, om Rome te leeren kennen, zoo maakte een jonge vrouw, in een naburige plaats, van haar recht gebruik, om het Protestantisme te leeren kennen, met het gevolg, dat ze Evangelisch werd. Haar moeder, door de pastoors opgezet, joeg haar weg. De logementhouder, die haar een kamer verhuurde en haar persoonlijk graag mocht, was verplicht, op aandringen der geestelijkheid, haar de deur te wijzen. De R. Kerk heeft alles gedaan, wat ze kon, om deze vrouw het leven onmogelijk te maken. Ze heeft zelfs getracht, haar in een krankzinnigen-gesticht te laten opsluiten.

Dit streven der R. Kerk, om uit te bannen, wat haar niet welgevallig is, richt zich zoowel tegen Joden en Protestanten, als tegen de eigen zonen en dochteren, die er een afwijkende meening op na durven houden. Dit is een vaste tactiek, een parool, waaraan de kerk altijd trouw blijft en waardoor weer andere verschijnselen in het leven worden geroepen, zooals dat in overwegend Roomsche landen duidelijk te zien is, n.l. vrees, zucht tot vervalsen, gebrek aan zelfstandigheid, spionage, verklikkerij, enz.

Rome is niet overal zichzelf gelijk; maar voor het verstaan van de machtige beweging is het goed, dergelijke berichten te controleeren en na de controle met alle werkelijkheid te rekenen.

Zuiverhouding van het ras.

In „Omhoog“, Vrijzinnig-godsdienstig orgaan, komt in de rubriek „Rarekiek“ het volgende voor:

Het tweede beeld: het is = 450 vóór Christus. Ezra, de hogepriester der Joden, beveelt, dat de gemengde huwelijken onthouden moeten worden en de niet-Joodsche vrouwen verdreven (zie Ezra IX en X). Dit moest geschieden terwille van de zuiverheid van het joodsche ras. Uitverkoren is het Jodendom, alles wat niet-joodsch is, komt in de zooveelste plaats. — Het is 1935 na Christus. Adolf Hitler, dictator van het Duitse Rijk, beveelt, dat huwelijken tusschen „ariërs“ en hen, die joodsch bloed in de aderen hebben, verboden zijn. Dit moet geschieden terwille van de zuiverheid van het „arische“ ras. Uitverkoren zijn de „Ariërs“, alles wat niet „arisch“ is, komt in de zooveelste plaats. — Deze bijna gelijkluidende zinnen behoeven geen toelichting. Ik kan er alleen maar op laten volgen, dat ik vroeger, lang geleden, op de Zondagschool een versje geleerd heb, dat u ook wel kent. Het begint met de woorden: Kind'ren van één Vader, reikt elkaar de hand. En het eindigt: Kind'ren van één Vader zijn wij allemaal. Ja, allemaal.

M.I. vergeet de schrijver, dat het bij Ezra niet ging om zuiverhouding van het „bloed“, doch om bewaaring van den „geest“. Het Israëlietische volk heeft zich onder Ezra niet als „volk“, niet als „bloedgemeenschap“, doch als kerk willen zuiver houden. Daarom past de parallel in het minst niet, omdat de zuiverhouding van de kerk den bloedband aan de gemeenschap van Woord en Geest ondergeschikt maakt, terwijl wat vandaag onder de „Ariërs“ gebeurt, niet verder komt dan „bloed“ en „bodem“.

Psalmberijming Ds Gunat.

Ziehier de bewerking van Psalm 9, gelijk Ds Gunat ze weer publiceert in „Leidsche Kerkbode“:

1. Ik loof U, Heer, met heel mijn hart,
Gij overmoogt wie Sion tart;
'k Wil al Uw wonderen vertellen,
Die 'k op Uw weg U zag vertellen.
2. Verheugen wil ik mij in U,
Zoodat ik stem aan snaren huw,
Om, Allerhoogste, luid mijn psalmen
Uw Naam tot eer te doen weergalmen.
3. Mijn vijand, Heer, week achteruit,
Gij hebt zijn aanval plots gestuit;
Hij struikelde bij al zijn pogen,
Zoo kwam hij om van voor Uw oogen.
4. Als rechter zittend op Uw troon,
Gaaf Gij den heidenen hun loon;
Al wandelden zij lang op rozen,
Gij wischte uit den naam der boozen.
5. Gij hebt den vijand neergeveld,
En hem tot spot en hoon gesteld;
Zijn nagedacht'nis ligt vertreden,
Ruïne werd hij, met zijn steden.
6. Zie, eeuwig zetelt God de Heer
Op 't troongestoelt, Hij zoekt zijn eer,
Hij zal, naar recht, het aardrijk richten,
Hij vonnist volken, dat zij zwichten.
7. Den onderdrukten wil God zijn
Een rotsburcht, hoe 't verloren schijn;
Hij, die U kent zal op U bouwen,
Die nooit verlaat, die U betrouwen.
8. Psalmzingt Hem, die in Sion woont,
Verhaalt, wat groote daán Hij toont;
Hij zal 't vergoten bloed gedenken,
Aan neergeboog'nen aandacht schenken.
9. God was genadig in mijn druk,
Bevrijdde mij van 's haters juk;
Hij kwam mij krachtig opwaarts heffen,
Toen doodsgevaar mij stond te treffen.
10. Gij wilt, Heer, dat ik ongestoord
Uw lof vertel in Sions poort,
Dat in Uw heil ik mij verlijde,
Uw Naam verhoog ten allen tijde.
11. De heid'nen legden 't leven af
In het door hen gedolven graf;
Ook in door hen verborgen netten
Deed Gij, Heer, hen de voeten zetten.
12. De Heere maakte bij het end
Zich als een rechter hun bekend;
De vijand is verstrikt in banden,
Vervvaardigd door zijn eigen handen.
13. Den goddelooze jaagt God voort
Naar 't doodenrijk, waar hij behoort;
De heidenen, die God vergeten,
Zal Hij naar al hun werken meten.
14. 't Is schijn, dat God geen armen helpt,
Met tal van zorgen overstelpt:
Hij kent hen allen bij hun namen,
Hij zal hun hope niet beschamen.
15. Sta op, Heer, stel Gij paal en perk
Den mensch, hij worde geenszins sterk;
Laat heid'nen tot hun schrik ervaren,
Dat zij slechts stervelingen waren.

De veel misbruikte tekst van Christus-verkondiging „onder een deksel“.

Ds W. Tom schrijft in „Ons Kerkblad“ (uitgave Sappe-meer) volgende zeer behartigenswaardige woorden:

Dit is een van de Schrift-woorden, die veel misverstaan en misbruikt worden. Men beroept zich dan op dit woord om daarmee te betoogen, dat we toch niet al te streng aan den eisch van de zuiverheid der prediking moeten vasthouden. Immers, Paulus verblijde er zich in, wanneer Christus „onder een deksel“ verkondigd werd. En dat verstaat men dan als een onzuivere of halve Christusprediking. Wie echter even denkt aan dat andere woord van den apostel Paulus: „Doch al ware het ook dat wij, of een engel uit den hemel u een evangelie verkondigde buiten hetgeen wij u verkondigd hebben, die zij vervloekt“ (Gal. 1:8), die zal begrijpen, dat dezelfde Paulus zich moeilijk in een onzuivere Christus-prediking verblijden kon.

Dat „deksel“ ult Fil. 1:18 moet heel anders verstaan worden. Dit is een van de teksten, die doen zien, dat een nieuwe bijbelvertaling tot recht verstaan van de Schrift veel kan bijdragen. Prof. Greijdanus geeft in de „Korte verklaring“ deze vertaling van vers 18: „Doch wat (is het)? Anders dan dat op alle wijs, hetzij ten voorwendsel, hetzij in waarheid Christus verkondigd wordt. En daarin verblijd ik mij“.

Zie, er bestond in Paulus' dagen „jalousie de métier“, ambtsnauver. Er waren predikers dien het niet om de prediking van het Evangelie en om de redding van zondaars te doen was, maar om eigen grootheid en eer, en die het daarom niet velen konden, dat Paulus de man was en in zoo hoog aanzien stond. Maar nu zit Paulus gevangen (1:13), en nu zullen zij aan den gang gaan. Nu zullen zij die gelegenheid benutten om met hun prediking opgang te maken.

Zoo verkondigen zij Christus uit nijd en twist (vers 15), niet zuiver (vers 16), dat is: niet met een heilig doel (nieuwe vertaling). „Hij bedoelt daarmee niet, dat hunne Evangelie-prediking zelve

gebrekkig, onzuiver, verkeerd zou zijn, doch dat hun drijfveer tot die prediking niet rein en heilig was. Dat blijkt genoegzaam uit dit gansche verband, en ook uit wat volgt: daar zij meenen verdrukking op te wekken voor mijn banden. Door die Evangelieprediking en haar gevolg, wilden zij den apostel afgunstig maken, omdat hun aanhang groeide, de zijne niet“. (Prof. Greijdanus in Korte verklaring). De prediking was hun slechts middel tot bejaging van eigen grootheid, en benauwing van den apostel. „Hier is dus geen sprake van onzuivere, kettersche, halve, verkeerde Christusprediking“ (Greijdanus t.a.p.) De fout ligt niet in den inhoud der prediking, doch alleen in de drangrede waaruit, en het doel waarmede deze zuivere Evangelieverkondiging geschiedt.

Wat we met dit woord practisch dan moeten? Eenerzijds: Wij mogen geen vrede sluiten en geen verdraagzaamheid koesteren ten koste van Christus. Dat deed Paulus ook niet. Geen valsche ireniek. De liefde voor Christus — ja juist zij — eischt Zijn ware en volle gestalte.

Maar anderzijds: diezelfde liefde bringe deze houding mee, wanneer Christus naar waarheid gebracht wordt — waar, of wanneer, of door wie, of uit welk oogmerk, of in welken kring, al zou het geschieden uit tegenstand tegen onze eigen kerken, om zichzelf aanhang te gewinnen — dat wij in de liefde voor Christus z66 overwinnend hoog staan, dat we ons verblijden om Zijnentwil.

Men mag wel eens over deze dingen nadenken, want met het motief van „prediking onder een deksel“ wordt nog altijd veel misverstand gepropageerd.

Charlie Chaplin bijna kerkstichter.

„De Groene Amsterdammer“ schrijft over den bekenden film-acteur Charlie Chaplin het volgende:

Het is de gewoonte van Chaplin, iedere rol in een scène geheel te acteren voor zij gedraaid wordt. Hij toont den opnemers precies hoe hij het verlangt. Iedere handeling wordt tot in de kleinste onderdeelen uitgewerkt. Ook zijn motto is: tien percent inspiratie en 90 percent transpiratie.

Hoe de verhouding tusschen inspiratie en transpiratie bij den predikant is, weet ik niet. In elk geval zou geen van beide -aties aan Charlie onthouden moeten hebben, wanneer hij inplaats van filmheld kanselredenaar geworden was. En dat dit bijna het geval geweest is, leert het volgende citaat:

Toen Charlie voor de eerste maal met Karno's „A Night in a Music Hall“ naar Amerika kwam, reisde hij met het Engelsche vaudeville-gezelschap door het gansche land. Hij was een succesnummer, doch zijn hart was er niet bij. Charlie voelde zich geroepen predikant te worden. Vijf jaar lang verborg hij onder zijn tooneelbagage een aantal dikke boeken over theologie, filosofie en cultuurgeschiedenis. Zoo grondig bestudeerde hij die werken, dat hij het idee ontwikkelde een eigen godsdienstige gemeente te stichten. Hij had reeds zijn ontslag bij den vaudeville-ondernemer aangekondigd, toen hij Mack Sennett ontmoette, die in de filmwereld werkzaam was en Charlie een positie aanbood. Na lang weifelen en aarzelen stemde hij toe... en de rest is een overbekende geschiedenis.

Overigens bedenke men wel, dat Charlie een Amerikaansch „godsdienstig“ voorganger geworden zou zijn.

Parafrase van Galaten 3:15-18.

Ds Vonk vervolgt zijn reeks in „Schiedamsch Kerkblad“. Uit oorzaak van plaatsruimte geef ik thans een gedeelte. Later komt het vervolg nog wel. Hier volgt hoofdstuk 3:15-18:

(15) Broeders, er zijn er in uw midden, die het niet voldoende achten te vertrouwen op het Evangelie, m.a.w. (zie vs. 8) op de belofte, waarop ook Abraham onvoorwaardelijk vertrouwd heeft; neen, daar moet nog wat bij van ons als voorwaarde tot gerechtigheid voor God, n.m.l. de „stipte“ naleving van de wet, d.w.z. van den dienst der schaduwen, welken God door Mozes in de woestijn aan Israël heeft gegeven.

Zij durven Evangelie en wet te stellen naast, neen eigenlijk tegenover elkaar.

Want ik zal u de verhouding tusschen die twee verklaren.

Ik bedien mij eens van een zeer menscheijk ding: van een testament. Natuurlijk kan men eigenlijk niet spreken van een testament bij den Heere onzen God. Die alleen onsterfelijkheid heeft. Maar onder ons, menschen, is het reeds zoo, nietwaar? dat men iemands testament, dat in 't verleden rechtskracht ontving, jaren later niet voor ongeldig verklaart of er achteraf clausules aan toevoegt.

(16) Uw verleiders meenen dat nu w6l te mogen doen, maar 't feit is toch geschied, dat God aan Abraham en diens zaad Zijn beloften gaf. (Even tusschen haakjes: let wel, de Schrift gebruikt het enkelvoud. Zaad, niet zaden. God heeft dus niet het oog gehad op allen, die maar op de een of andere manier van Abrahams bloed zouden zijn. Want dat zijn er heel wat, hetzij door Sara, door Ketura of door Hagar. Neen, daar ging 't niet om. In tegenstelling met wat uw dwaalleeraars beweren, zien we, dat ook toen al bloed en vleeschelijke afstamming niet beslisten. Toen de Heere sprak: „en in uw zaad zullen alle volken worden gezegend“, gebruikte Hij het enkelvoud — zaad — en bedoelde Hij met dat woord: Christus. In Christus worden alle volken gezegend.)

(17) Nu bedoel ik dit: God de Heere had tevoren aan Abraham Zijn belofte, Zijn wilbeslissing, bekend gemaakt en die met een eed bekrachtigd.

Later, 430 jaar later, komt de wet, de schaduwendienst in de woestijn. Heeft het tweede nu het eerste vernietigd?

Heeft de latere schaduwendienst de voorafgaande belofte opgeheven?

Heeft de wet nu Gods-eens-gegeven-Woord voor on-